

ฝ่ายศิลปกรรม

นางสาวจุฑามาศ เนียมเล็ก

ผลิตและจัดจำหน่าย

บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด

นางสาวปัญจนี วิทยสัมพันธ์

101/14 หมู่บ้านมณีนียา 3 ซอย 10

ถนนรัตนวิบูลย์ ตำบลโพธิ์ท่าอิฐ อำเภอเมือง

จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร 0-2924-6316, 08-1445-9968,

08-6300-4113

โทรสาร 0-2594-3923

E-mail : editor@muangthaibook.com

Website : www.muangthaibook.com

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานงานบ้าน ม.2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551

นางสาวอุไร ยาพิมาย : ผู้เรียบเรียง

นางชลิตา วิทยวงศ์กังวาล : ผู้ตรวจ

นางปัทมา แม่ตระกูล

นางสุนิสา สุขวัฒนา

ดร.สุนีย์ วิทยสัมพันธ์ : บรรณาธิการ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน

งานบ้าน ม.2

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

● ผู้เรียบเรียง : นางสาวอุไร ยาพิมาย

● ผู้ตรวจ : นางชลิตา วิทยวงศ์กังวาล

นางปัทมา แม่ตระกูล

นางสุนิสา สุขวัฒนา

● บรรณาธิการ : ดร.สุนีย์ วิทยสัมพันธ์

● พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2561

● จำนวน : 3,000 เล่ม

● ผลิตโดย : บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด

นางสาวปัญจนี วิทยสัมพันธ์

101/14 หมู่บ้านมณีนียา 3 ซอย 10 ถนนรัตนวิบูลย์

ตำบลโพธิ์ท่าอิฐ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

โทร. 0-2924-6316, 08-1445-9968, 08-6300-4113

โทรสาร 0-2594-3923

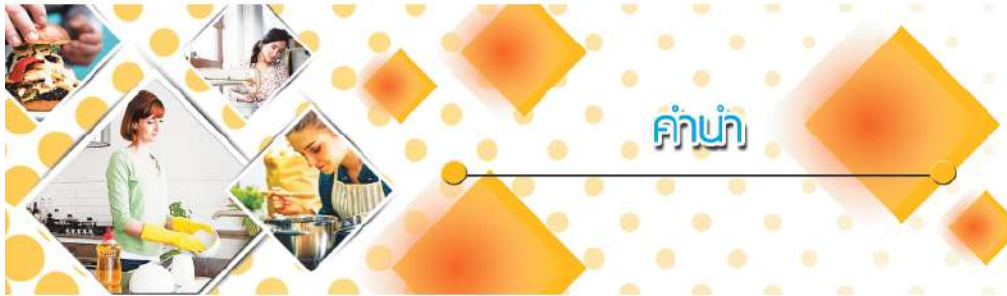
E-mail : editor@muangthaibook.com

Website : www.muangthaibook.com

● ISBN : 978-616-281-461-7

● ราคา : 60 บาท

"หนังสือเล่มนี้เป็นลิขสิทธิ์ของ บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด ห้ามทำซ้ำ คัดลอก เลียนแบบ ทำสำเนาตัดแปลง หรือวิธีการอื่นใดไปเผยแพร่ ไม่ว่าจะเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือเล่มนี้ นอกจากนี้จะได้รับการยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ศูนย์หนังสือ เมืองไทย จำกัด"

คำนำ

หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน งานบ้าน ม.2 เล่มนี้ เขียนเรียงขึ้นตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
เนื้อหาภายในหนังสือมีด้วยกันทั้งหมด 5 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย เครื่องเรือนและ
เครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน การจัดและตกแต่งบ้าน การจัดและตกแต่งสวน เลื้อยผ้าและการแต่งกาย และ
อาหารและเครื่องดื่ม พร้อมทั้งกิจกรรมพัฒนากระบวนการคิด เพื่อเสริมทักษะความเข้าใจแก่ผู้เรียน
ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียง หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเรียนรายวิชา
พื้นฐาน งานบ้าน ม.2 เล่มนี้ จะสามารถให้ความรู้และเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ผู้สอน ตลอดจนผู้สนใจ
ศึกษาทั่วไปเป็นอย่างดี หากมีข้อผิดพลาดประการใด ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย และผู้เรียบเรียง
พร้อมน้อมรับคำติชม เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

นางสาวอุไร ยาพิมาย

และ

ฝ่ายวิชาการ ศูนย์หนังสือ เมืองไทย

สารบัญ

หน้า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน	1
1.1 ความหมายของเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า	2
1.2 ประโยชน์ของการดูแลรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า	3
1.3 วัสดุและอุปกรณ์บำรุงรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า	4
1.4 การดูแลรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า	11
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิด	27
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดและตกแต่งบ้าน	28
2.1 ลักษณะบ้านน่าวัย	29
2.2 องค์ประกอบของการจัดและตกแต่งบ้านให้สวยงาม	31
2.3 การเลือกเครื่องใช้และเครื่องประดับตกแต่งบ้าน	34
2.4 ขั้นตอนการจัดและตกแต่งบ้าน	39
2.5 การจัดห้องต่าง ๆ ภายในบ้าน	43
2.6 การจัดและตกแต่งภายในบ้านแบบประหยัดพลังงาน	51
2.7 การรักษาความปลอดภัยภายในบ้าน	52
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิด	55
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การจัดและตกแต่งสวน	56
3.1 ลักษณะสวนนารวม	57
3.2 ประเภทและรูปแบบการจัดสวน	58
3.3 อุปกรณ์และเครื่องมือจัดและตกแต่งสวน	62
3.4 ขั้นตอนการจัดและตกแต่งสวน	66
3.5 การจัดสวนในบริเวณบ้านแบบอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	72

	หน้า
3.6 ประโยชน์ของการจัดและตกแต่งสวน	74
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิด	75
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เสื้อผ้าและการแต่งกาย	76
4.1 การดูแลเสื้อผ้า	77
4.2 การซัก ตาก รีด และเก็บรักษาเสื้อผ้า	80
4.3 การซ่อมแซมเสื้อผ้า	84
4.4 การดัดแปลงเสื้อผ้า	86
4.5 มารยาทในการแต่งกาย	91
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิด	93
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 อาหารและเครื่องดื่ม	94
5.1 การเลือกอาหารและเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ	95
5.2 การประกอบอาหารและเครื่องดื่ม	100
5.3 การกำหนดรายการอาหารสำหรับครอบครัว	110
กิจกรรมพัฒนากระบวนการคิด	117
บรรณานุกรม	118

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน

- ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การจัดและตกแต่งบ้าน

- ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การจัดและตกแต่งสวน

- ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เสื้อผ้าและการแต่งกาย

- ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 อาหารและเครื่องดื่ม

- ง 1.1 ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน
- ง 1.1 ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

เครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน

● [สาระที่ 1]

การดำรงชีวิตและครอบครัว

● [มาตรฐาน ง 1.1]

เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

● [ตัวชี้วัด]

ม.2/1 ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้ เพื่อพัฒนาการทำงาน

ม.2/2 ใช้ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน

ม.2/3 มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า

● [แผนผังสาระการเรียนรู้แกนกลาง]

2

[งานบ้าน ม.2]

1.1

ความหมายของเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า

ภายในบ้านประกอบด้วยเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ เพื่อตอบสนองการใช้งานและอำนวยความสะดวก ซึ่งเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้ามีความหมาย ดังนี้

เครื่องเรือน หมายถึง เครื่องตกแต่งภายในบ้าน (Furniture) ที่มีไว้เพื่อรองรับร่างกายมนุษย์ เช่น เตียง เก้าอี้ และสำหรับใช้งานต่าง ๆ เช่น ตู้เสื้อผ้า ชั้นวางหนังสือ โต๊ะทำงาน ซึ่งสามารถผลิตได้จากวัสดุหลายประเภท เช่น เหล็ก ไม้ พลาสติก เป็นต้น มีหลายระดับราคา และคุณภาพแตกต่างกันไป ทั้งนี้ผู้ใช้อาจประดิษฐ์ขึ้นใช้เอง เพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการ

รูปที่ 1.1 เครื่องเรือนของห้องรับแขก

(ที่มา : <http://hesterstreettroupe.com>)

เครื่องใช้ไฟฟ้า หมายถึง อุปกรณ์ที่เปลี่ยนพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานรูปอื่น เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมุ่งตอบสนองให้ผู้ผู้ได้รับความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต

เครื่องใช้ไฟฟ้าแบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้แสงสว่าง เช่น หลอดไฟฟ้า
2. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้ความร้อน เช่น เตารีด หม้อหุงข้าว กระทะไฟฟ้า
3. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้พลังงานกล เช่น พัดลม เครื่องซักผ้า เครื่องดูดฝุ่น
4. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้พลังงานเสียง เช่น เครื่องขยายเสียง เครื่องบันทึกเสียง
5. เครื่องใช้ไฟฟ้าที่ให้พลังงานหลายรูป เช่น โทรทัศน์ เครื่องเป่าผม คอมพิวเตอร์

รูปที่ 1.2 เครื่องใช้ไฟฟ้า
(ที่มา : <https://goo.gl/ankDca>)

1.2 ประโยชน์ของการดูแลรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า

การใช้งานเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าต้องควบคู่กับการดูแลรักษาที่ถูกวิธี เพื่อประโยชน์ดังนี้

1. ทำให้เครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าสะอาด มีสภาพดี น่าใช้งาน
2. ทำให้เครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้ามีอายุการใช้งานนานขึ้น
3. ทำให้เครื่องใช้ไฟฟ้าทำงานได้เต็มประสิทธิภาพ
4. สามารถนำไปใช้ได้ทันทีและปลอดภัยต่อการใช้งาน
5. ประหยัดค่าใช้จ่ายจากการซื้อเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าใหม่
6. ลดอัตราการสิ้นเปลืองพลังงานเนื่องจากเครื่องใช้ไฟฟ้าได้รับการบำรุงรักษาและซ่อมแซมให้อยู่

ในสภาพดีเสมอ

7. ลดการใช้ทรัพยากรและพลังงานในการผลิตเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าในภาคอุตสาหกรรม
8. ช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรือลดภาวะโลกร้อน เนื่องจากการใช้เครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างคุ้มค่า ทำให้ใช้ทรัพยากรในการผลิตลดลง และมีขยะให้ทำลายน้อยลง
9. ลดปัญหาสุขภาพของผู้อยู่อาศัย เนื่องจากเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่สกปรกเป็นแหล่งสะสมฝุ่นละอองและเชื้อโรค ดังนั้น การทำความสะอาดเป็นประจำช่วยลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคได้
10. สร้างลักษณะนิสัยที่ดีในการดูแลรักษาสิ่งต่าง ๆ อย่างรู้คุณค่า

1.3 วิธีดูแลอุปกรณ์บำรุงรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า

การบำรุงรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้าแต่ละประเภท มีวิธีแตกต่างกันตามวัสดุที่ใช้ในการผลิต ดังนั้นการมีความรู้เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์สำหรับบำรุงรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า จึงเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถเลือกใช้วัสดุในการบำรุงรักษาได้ถูกต้อง เหมาะสมกับวัสดุของเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า

1.3.1 วัสดุที่ใช้บำรุงรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า

วัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาเครื่องเรือนและเครื่องใช้ไฟฟ้า แบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สารจากธรรมชาติ

มะนาว เป็นผลไม้ที่มีฤทธิ์เป็นกรด น้ำมะนาวนอกจากรับประทานได้ ยังใช้ในการทำความสะอาด ขัดคราบสกปรกบนผิววัสดุทองเหลือง ทองแดง กระชก ขัดก๊อกน้ำให้วาวปราศจากคราบน้ำ รำเชื้อโรค กำจัด คราบสนิม ความมัน คราบไหม้ และกลิ่น

มะขามเปียก คือ เนื้อมะขามเปรี้ยวที่ได้จากฝักแก่ มีฤทธิ์เป็นกรด นำมาใช้โดยคั้นเอาเฉพาะน้ำมาปรุงอาหาร รวมทั้งใช้ขัดผิวเครื่องเงิน และทองเหลือง

น้ำส้มสายชู ได้จากกระบวนการหมัก มีกรดน้ำส้มเป็นองค์ประกอบหลัก นำมาใช้ปรุงอาหารให้มีรสเปรี้ยว รวมทั้งใช้ในการกำจัดกลิ่นในอ่างล้างจานหรือถังขยะ กลิ่นสัตว์เลี้ยง กลิ่นเหม็นของผ้า กำจัดคราบเปื้อนและทำความสะอาดผิววัสดุประเภทแก้ว พรม ผ้า ขัดคราบสนิม

เกลือ เป็นวัตถุที่มีรสเค็ม โดยทั่วไปได้จากน้ำทะเล ใช้ประกอบอาหาร ถนอมอาหาร นอกจากนี้ยังใช้ในการขัดคราบสกปรก คราบไหม้ ทำให้ผ้าสีไม่ตก ทำความสะอาดผลิตภัณฑ์ประเภทแก้ว ทองแดง

เถ้า เป็นเศษผงหรือฝุ่นผงที่เหลือจากการเผาไหม้ มีลักษณะเป็นผงละเอียด มีฤทธิ์เป็นด่าง ใช้ในการขัดถูวัสดุโลหะ กระเบื้อง และแก้ว

แป้งข้าวโพด เป็นแป้งที่ได้จากส่วนเมล็ดของข้าวโพด มีลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว ใช้ในการเพิ่มความข้นเหนียวของซอสและอาหาร นอกจากนี้ก็นำมาใช้ในการขัดเงาเครื่องเงิน ทำความสะอาดกระจกและพรม ขัดคราบมันบนหนัง ครอบน้ำมันบนผ้า ลดความชื้นและกลิ่นอับ

2. สารเคมี

สบู่ ผลิตจากน้ำมันพืชหรือสัตว์ และไขมัน มีสารลดแรงตึงผิวและน้ำมันอิมัลซิไฟเออร์เพื่อให้สบู่ไหลไปกับน้ำได้ ใช้ทำความสะอาด กำจัดเชื้อโรคและสิ่งสกปรกบนร่างกาย ผ้า ลดกลิ่นอับ ขัดคราบมัน

ยาสีฟัน ใช้ทำความสะอาดช่องปากและฟัน ลักษณะเป็นเนื้อครีม เจล หรือผง มีส่วนผสมต่างกันตามแต่ละผู้ผลิต เช่น สารขัดถูชนิดอ่อนโยน สารรักษาความชุ่มชื้น สารทำความสะอาด เป็นต้น ทำให้นำมาใช้ในการทำความสะอาดวัสดุประเภทเงิน โครเมียม กระจก ยาง พลาสติก เซรามิก ลบรอยขีดข่วน คราบสกปรกบนผ้า หน้าเตาครัว

น้ำยาล้างจาน เป็นสารชะล้าง มีส่วนผสมของสารลดแรงตึงผิวของน้ำที่มีภาระคายเคืองต่ำ ใช้ล้างภาชนะและเครื่องครัว ทำให้สิ่งสกปรกและไขมันหลุดจากภาชนะและรวมตัวอยู่ในน้ำหรือฟอง นอกจากนี้ก็นำมาใช้ในการทำความสะอาดน้ำมันหรือรอยเปื้อนบนผ้า พรม เซรามิก กระจก แก้ว พลาสติก เครื่องเรือน พื้นคอนกรีต เป็นต้น

ผงซักฟอก เป็นสารสังเคราะห์สำหรับซักล้าง มีคุณสมบัติลดแรงตึงผิวของน้ำ ทำให้ผ้าหรือวัสดุเปียกน้ำง่ายและรวดเร็ว ใช้กำจัดสิ่งสกปรกจำพวกไขมัน ฝุ่นละอองให้หลุดออกไปละลายอยู่ในน้ำ เพื่อทำความสะอาดเสื้อผ้า เส้นใย รวมทั้งพื้นผิวกระเบื้องและคอนกรีต

น้ำยาเช็ดกระจก เป็นสารเคมีประเภทกรด จัดอยู่ในผลิตภัณฑ์ซักล้าง จึงมีสารลดแรงตึงผิว ใช้เช็ดทำความสะอาดกระจก ช่วยป้องกันการเกาะติดของฝุ่น เพิ่มความเงาให้กับพื้นผิวทุกชนิด กำจัดคราบมันที่ลูกบิดประตู เตา ใต้ครัว กระตะ ขั้วโครก

โซเดียมไบคาร์บอเนต (เบกกิ้งโซดา) ลักษณะเป็นผงละเอียดสีขาว มีฤทธิ์เป็นด่าง ใช้ในการทำอาหาร เบเกอรี่ ปรับสภาพน้ำในตู้ปลาหรือสระว่ายน้ำให้มีความเป็นกลาง ทำความสะอาดพื้นผิววัสดุ สเตนเลส ผ้า สุขาภัณฑ์ พื้นห้องน้ำ ห้องครัว ร่องยาแนวกระเบื้อง ขัดคราบมัน กลิ่นอับ รอยไหม้

ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดอเนกประสงค์ ผลิตขึ้นเพื่อให้ใช้งานได้บนพื้นผิวได้ทุกชนิด มีทั้งลักษณะเนื้อครีม น้ำยา และสเปรย์ เช่น

- ครีมทำความสะอาดอเนกประสงค์ ใช้ขจัดคราบสกปรกที่เกิดจากน้ำมันเครื่อง จาระบี ยางมะตอย ยางกล้วย หมึกพิมพ์ ซอส กาว บนพื้นผิวประเภทหนัง พลาสติก ผ้า พื้นหินขัด เครื่องเรือน เครื่องใช้ไฟฟ้า
- น้ำยาทำความสะอาดอเนกประสงค์ ใช้ทำความสะอาดพื้นผิวทุกชนิดภายในบ้าน เช่น พื้นห้องน้ำ เคาน์เตอร์ครัว ใต้รับประทานอาหาร เสื้อผ้า เครื่องใช้ในครัวเรือนจากคราบอาหารต่าง ๆ ให้สะอาด
- สเปรย์ทำความสะอาดอเนกประสงค์ ใช้ทำความสะอาดและฆ่าเชื้อแบคทีเรียบนพื้นผิวอเนกประสงค์ รวมทั้งรถจักรยาน ก๊อกร้าน ตู้เย็น ใต้ เตาแก๊ส หรือหน้าต่าง

ผลิตภัณฑ์เฉพาะกลุ่ม คือ สารเคมีทำความสะอาดหรือบำรุงรักษาที่ผลิตขึ้นสำหรับใช้กับพื้นผิวประเภทใดประเภทหนึ่งหรือบริเวณเฉพาะเท่านั้น เช่น ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดห้องน้ำ ห้องครัว พื้น โถสุขภัณฑ์ กำจัดคราบหินปูน สิ่งอุดตันในท่อ กากของเสีย เชื้อรา สเปรย์ทำความสะอาดอุปกรณ์สำนักงาน น้ำยาล้างจาน น้ำยารักษาเนื้อไม้ น้ำยาล้างเครื่องปรับอากาศ ผลิตภัณฑ์บำรุงและเพิ่มความเงางามเครื่องหนัง เป็นต้น

ข้อควรระวังในการใช้สารเคมี

1. จัดเก็บผลิตภัณฑ์ไว้ในที่แห้งและเย็น ห่างความร้อน โดยวางบนพื้นหรือชั้นที่มั่นคง และเก็บเป็นระบบ แยกผลิตภัณฑ์ที่มีฤทธิ์กัดกร่อน ติดไฟได้ ทำปฏิกิริยาที่รุนแรง หรือเป็นพิษ ไว้บนชั้นต่างหาก
2. เมื่อใช้เสร็จให้เก็บไว้ที่เดิมทันทีและภาชนะทุกชิ้นต้องมีฝาปิดแน่นหนา
3. ทุกผลิตภัณฑ์ต้องมีฉลากชัดเจน ผู้ใช้ต้องอ่านฉลากก่อนใช้ทุกครั้งและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด
4. ห้ามใช้ผลิตภัณฑ์ที่เก่ามาก ๆ มีสภาพเปลี่ยนไป หรือหมดอายุเด็ดขาด
5. เก็บให้ไกลจากเด็กและสัตว์เลี้ยง เช่น ไม้ที่สูงมีบันไดและล็อกได้
6. ไม่เก็บสารเคมีปะปนกับอาหาร เนื่องจากอาจหกหรือมีไอระเหยปนเปื้อนกับอาหารได้
7. ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งหลังใช้ผลิตภัณฑ์เสร็จ
8. ไม่เก็บของเหลวหรือก๊าซติดไฟได้ไว้ในบ้านและใกล้กับแหล่งของความร้อนหรือเปลวไฟ ควรเก็บไว้ในบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทและเก็บไว้ในภาชนะบรรจุดั้งเดิม หรือภาชนะที่ได้รับการรับรองแล้วเท่านั้น
8. เก็บสารเคมีไว้ในภาชนะบรรจุดั้งเดิมเท่านั้น ไม่ควรเปลี่ยนถ่ายลงในภาชนะบรรจุอาหาร เช่น ขวดน้ำอัดลม กระป๋องนม ขวดนม เป็นต้น เพื่อป้องกันผู้ที่ไม่ทราบนำไปรับประทาน
9. ทั้งผลิตภัณฑ์และภาชนะบรรจุให้ตามคำแนะนำของผู้ผลิต
10. ระวังและป้องกันอย่าให้สารเคมีเข้าสู่ร่างกาย โดยสวมถุงมือ รองเท้าบูท แวนนิรภัย ผ้าปิดจมูก หรือผ้ากันเปื้อนพลาสติกทุกครั้ง

สัญลักษณ์แสดงความเป็นอันตรายบนฉลากวัตถุอันตรายและการปฐมพยาบาล

รูปสัญลักษณ์แสดงความเป็นอันตรายบนฉลากวัตถุอันตรายตามระบบ GHS

 สารไวไฟ	 การออกซิไดซ์	 วัตถุระเบิด
 อันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	 สารกัดกร่อน	 ก๊าซบรรจุก๊าซที่มีความดัน
 อันตรายต่อสุขภาพ	 พิษเฉียบพลัน	 ระวัง

การปฐมพยาบาลเมื่อได้รับสารเคมี

หากถูกผิวหนัง	ให้ล้างด้วยน้ำสะอาดจำนวนมาก ๆ ถ้าเป็นเสื้อผ้าให้รีบถอดออกแล้วเปลี่ยนใหม่ทันที หากอาการไม่ทุเลาให้ไปพบแพทย์
หากเข้าตา	ให้ล้างด้วยน้ำสะอาดจำนวนมาก ๆ อย่างน้อย 15 นาที จนอาการระคายเคืองทุเลา หากอาการไม่ทุเลาให้ไปพบแพทย์
หากเกิดพิษจากการสูดดม	ให้รีบนำผู้ป่วยออกจากบริเวณนั้นไปยังบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทสะดวก
หากรับประทานเข้าไป	ห้ามทำให้อาเจียน ให้ดื่มน้ำหรือเครื่องดื่มมากๆ เพื่อเจือจาง หรือให้รับประทานสารละลายถ่านแอคติเวทเต็ด แล้วรีบนำผู้ป่วยส่งแพทย์ทันที พร้อมภาชนะบรรจุฉลาก หรือใบตราส่งวัตถุอันตราย

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
Food and Drug Administration

/FDATHAI

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา)